

DE JAREN

**19
70**

**DE 20e EEUW
IN BEELD**

DE JAREN

19
70

DE 20e EEUW
IN BEELD

 | LANNOO

The Getty Image Collection

TITELPLAAT P. 2 - De geest van de jaren zeventig.
Een schaars geklede maar met alle regalia uitgedoste
hippie wiegt heen en weer op de muziek van een
rockfestival in Knebworth, Engeland, augustus
1979. De eerste editie vond in 1974 plaats en lokte
60.000 toeschouwers.

INHOUD

Inleiding	6
Kopstukken en zwaargewichten	8
Conflict	38
Terrorisme	82
Problemen	106
Film	130
Kunst	162
Pop	182
Mode	210
Jongeren	230
Sport	246
Kinderen	276
Het volle leven	296

INLEIDING

Het was het decennium van wonder-vrouwen en supermannen. In de vrouwelijke linies had je de jonge Margaret Thatcher, Moeder Theresa uit Calcutta, de Afro-Amerikaanse activiste Angela Davis en de vrouwenbeweging. In de testosterongelederen vond je Ho Chi Minh, Sylvester Stallone, Mohammed Ali, de ayatollah Khomeini en *Jesus Christ Superstar* terug. Of je nu van ze hield of niet, negeren kon je ze niet.

Alles en iedereen leek er alleen opuit de eigen opinie te sturen. Het was geen tijd van compromissen sluiten. Het IRA maakte zichzelf te schande door met bommen bloedbladen aan te richten in Noord-Ierland en op het Britse hoofdeiland. De CIA zette in Chili een staatsgreep op het getouw. In Vietnam werd die ene oorlog uiteindelijk beslecht, maar op vele andere plaatsen laaiden er nieuwe op: Cambodja, Libanon, het Midden-Oosten, Cyprus en Rhodesië-Zimbabwe. De sjah maakte zich snel

uit de voeten uit Iran. Idi Amin verliet Oeganda iets minder gehaast, maar ook voor altijd. President Nixon likte zijn lippen en bezwoer de Amerikanen dat hij eerlijk was, maar het zweet brak hem opnieuw uit toen de feiten van het Watergateschandaal bekend raakten.

Opeens ontdekten we ook dat we onze planeet vreselijk schade aan het toebrengen waren. Er waren protestacties bij kerncentrales, aangewakkerd door de ramp van Three Mile Island in de Verenigde Staten. We probeerden onze vergiftigde zeeën te zuiveren, maar het wrak van de reuzentanker Amoco Cadiz in het Kanaal droeg daar niet toe bij. Er werden ontoereikende maatregelen in het leven geroepen om de vervuiling tegen te gaan in de lucht die we inademen. De inwoners van Flixborough in Groot-Brittannië kregen met een wolk van giftig cyclohexaangas te kampen; die van het Italiaanse Meda, Sevesa en Baruccana met zeer giftige dioxine.

Sommige mensen veranderden van geslacht of ten minste openlijk van seksuele geaardheid. Je moest rekening houden met homo- en vrouwenrechten, etnische en dierenrechten, en velen vonden dat wel degelijk heel moeilijk. Er waren maanwagentjes en ruimtelaboratoria, foto's van Mars, olie uit de Noordzee en proefbuisbaby's. Hell's Angels kleedden zich in het zwart en prikten metalen sierspijkers door hun lederen pakken. Punks pronkten met elke kleur van de psychedelische regenboog, maar prikten hun metalen versieringen liever door hun oren en neuzen. Vrouwen droegen minirokken en hotpants. Mannen droegen broeken met wijd uitlopende pijpen en grote kragen.

De toorn van God was altijd aanwezig, hoewel de meeste mensen best zonder hadden gekund. Er waren aardbevingen in China en Italië, overstromingen in Spanje, orkanen in Fiji en noordelijk Australië. En waar God niet tussenbeide kwam, verknoeiden de mensen het wel zelf. Arabische guerrillero's bliezen in Jordanië drie lijnvliegtuigen op; Baskische separatisten doodden

de Spaanse minister Luis Carrero Blanco; het Irish National Liberation Army doodde de conservatieve minister Airey Neave en zou ook graaf Mountbatten hebben vermoord; en in 1972 werden op de Olympische Spelen in München elf Israëliische atleten omgebracht door terroristen. En in het van de buitenwereld afgeschermded Jonestown in de Guyaanse jungle pleegden negenhonderd volgers van dominee Jim Jones zelfmoord.

Janis Joplin, Jimi Hendrix en Elvis Presley stierven. De Beatles gingen uit elkaar. Woody Allen werd een ster. George Lucas bracht ons *Star Wars*. Marlon Brando en Francis Ford Coppola brachten ons *The Godfather*. Het paard Red Rum, winnaar van de Grand National, de atleet Sebastian Coe, de turnster Olga Korboet, de toptennister Martina Navratilova en zovele anderen behaalden sportieve triomfen – net zoals een jonge Amerikaanse rugbyspeler die O.J. Simpson heette.

KOPSTUKKEN
EN ZWAAR-
GEWICHTEN

P. 9 - De ayatollah Khomeini, de religieuze leider die een dynastie ten val bracht, in september 1978. Enkele weken later lokten binnengsmokkelde geluidsopnames van de ayatollah vanuit Parijs een golf van stakingen uit in Iran. Die luiden het einde in van de heerschappij van de sjah.

Veel wereldleiders waren ‘in beweging’ in de jaren zeventig. President Nixon probeerde bij het thuisfront aan populariteit te winnen door in China en de Sovjet-Unie partijleider Mao en president Brezjnev te bezoeken. Nixon beweerde dat hij met beide leiders ‘ernstige en oprechte’ besprekingen had gevoerd, maar oprechtheid was nooit een sterk punt van *Tricky Dicky*. Henry Kissinger ijldde heen en weer namens Nixon – naar Parijs voor de vredesbesprekingen over Vietnam in 1974 en twee jaar later naar Genève om er de Sovjetminister van Buitenlandse Zaken Andrej Gromyko te ontmoeten.

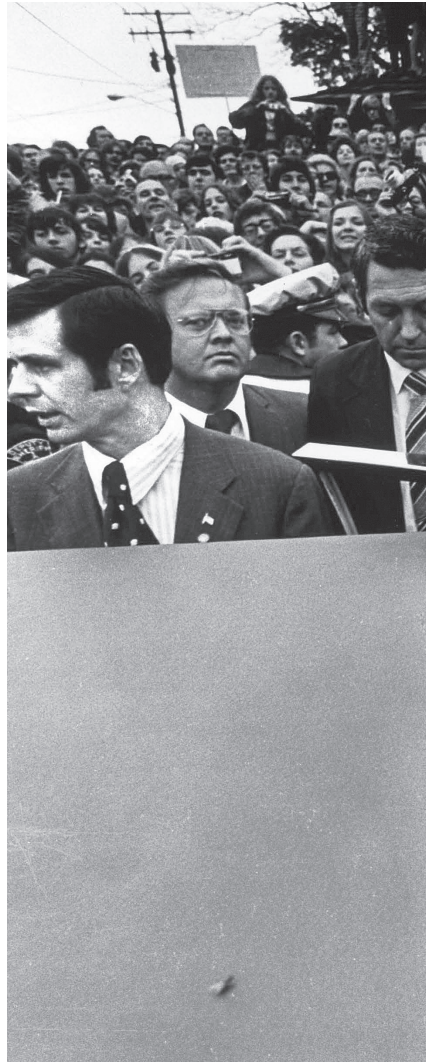
Mao zelf stierf in 1976 en mevrouw Mao en de Bende van Vier werden gearresteerd. President Bhutto van Pakistan werd verdreven door generaal Zia. Premier Ian Smith verloor de burgeroorlog in Rhodesië-Zimbabwe. President Allende werd vermoord door rebellen die de steun kregen van de CIA. De Leeuw van Juda, keizer Haile Selassie, werd in 1974 gedwongen om Ethiopië te verlaten. Generaal Franco overleed en Juan Carlos I werd koning

van Spanje. In 1979 vluchtte de sjah uit Iran en generaal Idi Amin uit Oeganda. Het jaar voordien zaten er drie pausen op de Vaticaanse troon.

Edward Heath loodste in 1972 Groot-Brittannië naar de Europese Economische Gemeenschap, want de Gaulle was er niet meer om ‘Nee!’ te kunnen zeggen. In 1977 maakten Menachem Begin en de rechtse partij Likoeed een einde aan het bewind van de Arbeidspartij en haar voorganger Mapai, die Israël hadden bestuurd sinds de staat 29 jaar eerder was gesticht.

Het was nog maar zelden voorgekomen dat kopstukken en zwaargewichten zo sterk werden verschoven en door elkaar geschud.

Oktober 1972. Terwijl de donderwolken van het Watergateschandaal zich boven zijn hoofd verzamelen, bezoekt Richard Nixon de staat Ohio tijdens zijn campagne voor een tweede ambtstermijn in het Witte Huis. Hij behaalde een verpletterende overwinning.

Gerald Ford (rechts) en het Sovjet-Russische staatshoofd Leonid Brezjnev brengen een dronk uit op elkaar bij een diner in Vladivostock in november 1974. Ze vieren de geslaagde besprekingen die 'onze militaire wedloop gedurende het volgende decennium zal inperken'.

De aanwezigheid van Palestijnse vluchtelingen en commando's zorgde voor veel onrust en ongenoegen in Jordanië. De gematigde Jordaanse premier Abdul Monem al-Rifai (rechts) en Yasser Arafat, de leider van de *Palestine Liberation Organization*, hebben net een vredesakkoord getekend op 14 juli 1970. In september zou er al niets meer van overblijven.

Maart 1979. President Jimmy Carter van de Verenigde Staten (links) en premier Menachem Begin van Israël ontmoeten elkaar in Tel Aviv, bij het begin van vredesbesprekingen tussen Israël en Egypte.

Beladen met medailles jaagt president Idi Amin Dada van Oeganda zijn volgelingen nog meer schrik aan bij een openluchtbijeenkomst in 1978. Het jaar nadien moest de dictator op de vlucht slaan en in ballingschap gaan leven.

De Zairese president Mobutu Sese Seko geeft een televisie-interview op het hoogtepunt van de burgeroorlog in 1977. Voor hem liggen buitgemaakte Portugese en Sovjet-Russische wapens en vervalste Amerikaanse bankbiljetten. Naast hem zitten twee gevangene rebellen uit Shaba, de toenmalige naam van Katanga, dat zich van Zaïre wilde afscheuren.

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

REDACTIE	Ineke Vander Vekens
VERTALING	Ineke Vander Vekens
OMSLAG	Studio Lannoo
VORMGEVING	Keppie & Keppie
FOTO'S	Getty Images

© Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2017

D/2017/45/642 – ISBN 978 94 014 4484 2 – NUR 680

Deze publicaties zijn gebaseerd op de oorspronkelijke uitgaven van Endeavour London Ltd, 813 Fulham Road, London SW6 5HG

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.